

Llançà, refugi de plantes invasores

El litoral està ocupat una tercera part per espècies que estan eliminant les autòctones i posant en risc la diversitat

LLANÇÀ | C.VILÀ

El litoral de Llançà és refugi de 31 plantes invasores que han acabat generant un "greu" problema per l'afectació a la flora autòctona que només en algun punt molt concret té una presència superior a les noves espècies. Per intentar que no acabin desapareixent plantes, algunes endèmiques (que només es troben en aquest territori), es considera necessari eliminar les plantes invasores primer dels espais on existeix planta autòctona més abundant, com la península de Cap Ras, per garantir la seva preservació.

La urbanització del litoral, la presència massiva de turisme i la tendència a enjardinar utilitzant plantes forànies són els principals factors que contribueixen a fer proliferar espècies al·lòctones, algunes de les quals són invasores. Les dades sobre la situació i les possibles mesures les detalla un treball de recerca elaborat per l'estudiant Marc Giménez Maranges que, pel seu interès, ha recollit l'Institut d'Estudis Empordanesos als Annals del 2012.

Un recorregut de punta a punta del litoral li va servir per constatar que les plantes de fora són presents a tot el territori i ocupen un 75% d'aquest. Giménez constata que en fer l'estudi va comprovar que Llançà "es troba molt greument afectat", "per tal com estan ocupades, més o menys, tres quartes parts de la franja litoral". Tot i això, "hi ha algun reduecte on la flora autòctona s'hi troba amb gran abundància" i es podrien distingir tres sectors segons la gravetat de l'afectació. En el primer, el més greu, remarca que "la problemàtica ha arribat a tals extrems que pràcticament la totalitat de la seva superfície es trobada ocupada per aquestes espècies". Entre un 15 i un 20%, patirien una afectació mitjana amb la presència de més d'una espècie invasora, i el petit tant per cent restant, estan en "força bon estat" amb un elevat nombre d'espècies autòctones.

Les plantes no autòctones poden ser invasores o no. L'estudi se centra en les invasores que es caracteritzen per procedir d'altres punts del planeta, tenir una gran facilitat per estendre's, tenir molta capacitat per desenvolupar-se en hàbitats diferents, i ser espècies molt difícils d'eradicar". Se n'han introduït des de fa segles, algunes abans del descobriment d'Amèrica com la canya comuna (*Arundo donax*) o el lledoner (*Celtis australis*), i altres els darrers dos segles com l'atzavara (*Agave americana*) i la figuera de moro (*Opuntia maxima*). Finalment hi ha les més recents utilitzades en jardineria com unglya de gat (*Carpobrotus edulis*), seneci (*Senecio tamoides*), caballeres de la reina (*Aptenia cordifolia*), entre altres.

A Llançà, "les més presents son atzavara o figuerassa (*Agave americana*) i unglya de gat (*Carpobrotus edulis*) amb un grau d'ocupació molt elevat. Hi ha vuit espècies més que també es troben a gairebé tot el litoral: seneci (*Senecio tamoides*), àloes (*Aloe arborescens* i *Aoe maculata*), les caballeres de la reina (*Aptenia cordifolia*), flora comuna (*Arundo donax*), flor de nit (*Mirabilis jalapa*), el pitòspor (*Pittosporum tobira*), o figuera de moro (*Opuntia maxima*). Del conjunt, 10 de les 31 tenen un ampli domini.

Pel que fa a les autòctones, "molt poques vegades es troba que alguna d'elles sobresurti" perquè "les plantes invasores estan ocupant el seu territori" i només en zones molt reduïdes es pot "destacar l'existència d'un ampli ventall d'aquestes últimes. En l'estudi se citen dues plantes de penya-segats: el fonoll marí (*Crithmum maritimum*) i la pastanaga marina (*Daucus gingidium*) que es troben amb un nombre força destacable. Però tot i no ser molt abundats, sí que hi ha diverses plantes autòctones de gran valor. Per exemple, Marc Giménez assenyala que l'armèria de mar (*Armeria ruscinnensis*) només es troba a la costa de Llançà i a pocs municipis més. A la població empordanesa es pot trobar a cap Ras i les Carboneres quan "s'hauria d'observar a tot el litoral". De les espècies de platges i cales, només tres tenen suficient presència, diu l'estudi, per merèixer ser anomenades. Són el glauci (*Glaucium flavum*), la lleteresa de platja (*Euphorbia paralias*) i la barrella (*Salsola kali*).

Així, la urbanització, el turisme i la jardineria han modificat la vegetació del territori, com també a la resta de la costa. El treball remarca que a l'àrea del Parc Natural de Cap de Creus s'han fet grans esforços per eradicar les invasores. Per Llançà, les solucions haurien de ser similars. A banda de sensibilitzar per evitar que continuïn introduint-se més plantes invasores, considera que s'haurien d'anar eradicant començant pels indrets on són més abundants i on caldria protegir la flora autòctona i intentar capgirar la situació fent que les plantes locals ressorgeixin al seu hàbitat natural.

Giménez creu que la problemàtica és vista com menor i "dissortadament, tinc la sensació que, entre la societat en general, la preocupació per a tot plegat és pràcticament inexistent". Des de l'escola de Llançà on estudiava -ara està a la universitat- s'han fet petites arrencades de flora invasora en punts acordats amb la tutora del treball, Carme Riudoms. L'Ajuntament ha col·laborat en alguna i se li va fer entrega del treball a l'alcalde, Pere Vila. A més, es va organitzar una representació teatral on es mostrava la situació i amb l'esperança que algun dia s'actui. Fins al moment no s'ha fet cap projecte global que permeti acabar amb el risc de perdre la flora autòctona.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/comarques/2013/01/20/llanca-refugi-plantes-invasores/600354.html?utm_source=rss